

Valsts izglītības satura centrs

Valņu iela 2, Rīga, LV - 1050, tālr. 67216500, fakss 67223801, e-pasts visc@visc.gov.lv, www.visc.gov.lv

Informācija plašsaziņas līdzekļiem
2016. gada 21. janvārī, Rīgā

Audzināšanas vadlīniju izstrāde tiek īstenota trīs posmos

Kopš Izglītības un zinātnes ministrija (IZM) uzdeva Valsts izglītības satura centram (VISC) sagatavot un noteiktā kārtībā līdz 2016. gada 1. jūnijam iesniegt Ministru kabinetā (MK) tiesību akta projektu “Ministru kabineta noteikumi par izglītojamo audzināšanas, arī tikumiskās un valstiskās audzināšanas vadlīnijām izglītības iestādēs un to īstenošanas vērtēšanas kritērijiem”, audzināšanas vadlīniju izstrādes gaita norit atbilstoši plānotajam, īstenojot to trīs secīgos posmos.

2015. gada 18. jūnijā Saeima pieņēma grozījumus Izglītības likumā, kas paredz, ka MK ir jānosaka izglītojamo valstiskās un tikumiskās audzināšanas vadlīnijas izglītības iestādēs, kas reglamentē arī valsts simboliku un galvenos svētku pasākumus mācību iestādēs, kā arī nosaka kritērijus mācību līdzekļu, materiālu, mācību un audzināšanas metožu atbilstībai šā likuma mērķī ietvertās izglītojamā tikumiskās attīstības nodrošināšanai.

21. gadsimts ir izaicinājums ne tikai mācīšanās, bet arī audzināšanas procesa īstenošanai, un līdz šim Latvijā nav bijis pietiekamas akadēmiskas un praktiskas diskusijas par mūsdienīgas audzināšanas principiem, kā arī dokumenta, kas reglamentētu audzināšanas procesu.

VISC vienmēr atbilstoši kompetencei ir paudis nostāju par vērtību izglītības būtisko lomu vispārējās izglītības saturā, uzsverot pedagoga profesionālo neatkarību un atbildību izglītības procesa īstenošanā. VISC par būtiskiem vadlīniju izstrādē uzskata šādus principus: vērtību dimensijas stiprināšana izglītībā, kompetenču pieeja, izglītības saturs mācību un audzināšanas darba veselumā, kritiskās domāšanas, morālās spriestspējas un bērna rīcībspējas aktualizēšana, praktiska lietderība, zinātniskums, sistēmiskums, dialogs un atvērtība.

Uzticēto uzdevuma veikšanu VISC īsteno trīs posmos - vadlīniju satura stratēģiskā ietvara izstrāde, pieaicinot dažādus ekspertus, sabiedriska apspriešana atvērtā konsultatīvā grupā, lai uzklautu un saskaņotu viedokļus, un tiesību aktu projekta izstrāde starpministriju darba grupā.

Pašlaik VISC ir izstrādājis vadlīniju satura stratēģisko ievāru, formulējot saturisku jēgu vadlīniju tapšanai, definējot pamatprincipus un vērtību/tikumumu ietvaru, kas balstīti Latvijas Republikas Satversmē un Vispārējā cilvēktiesību deklarācijā. Satura stratēģiskais ietvars ir apspriests dažādos līmeņos un pamatā atbalstīts. Ir izstrādāta pirmā vadlīniju projekta versija, kas pārrunāta ar ieinteresēto sabiedrības daļu, uzklauti dažādi viedokļi un saņemti priekšlikumi vadlīniju projekta pilnveidei.

Stratēģiskā ietvara un vadlīniju projekta pirmās versijas izstrādei VISC konsultējās ar pieaicinātiem Latvijas un ārvalstu ekspertiem gan kopējā seminārā, gan individuāli.

2015. gada 30. novembrī VISC rīkoja gadskārtējo vērtībizglītībai veltīto pasākumu – paneldiskusiju “Vai vērtībizglītība var būt formalizēta?”. Paneldiskusijas tematika bija saistīta ar izglītības satura pilnveidi kompetenču pieejā un vadlīniju izstrādi. Paneldiskusija bija publiska, un tajā piedalījās un viedokļus izteica VISC aicināti eksperti, kā arī sabiedrisko organizāciju pārstāvji.

Lai nodrošinātu vienlīdzīgas iespējas visiem interesentiem, t.sk. nevalstiskajām organizācijām un privātpersonām, līdzdarboties vadlīniju projekta sagatavošanā, paust savu viedokli un piedalīties viedokļu apmaiņā, centrs organizēja divas atvērtas sabiedriski konsultatīvas apspriedes: 2015. gada 22. oktobrī notika vadlīniju satura stratēģiskā ietvara apspriešana un 2015. gada 22. decembrī – uz apspriestā vadlīniju satura izveidotā tiesību akta pirmās versijas apspriešana. Abās konsultatīvajās apspriedēs kopā piedalījās 42 personas, kuras pārstāvēja 23 nevalstiskās organizācijas (t.sk.: biedrība “Asociācija Ģimene”, biedrība “E.L.P.A.”, asociācija „Papardes zieds“, resursu centrs sievietēm „Marta”, Latvijas Tradicionālās kultūras asociācija, Latviešu identitātes atbalsta biedrība, Latvijas Vecāku forums, Latvijas Pedagogu Dome, biedrība “Īsta Mīlestība Gaida”, nodibinājums “Māras loks”, biedrība “Mūsu bērni”, vecāku sabiedriskā kustība “Dzimta”, Latvijas Kristīgo skolotāju asociācija, biedrība “Latviešu nacionālistu klubs”, Latvijas Jaunatnes padome, Ētikas Tilts Latvija, Rīgas Latviešu biedrība, Latvijas Mazākumtautību vecāku forums, biedrība “Tēvu zemei”, biedrība “Rīkojieties kopā”, klubs “Māja”, LIZDA), citas institūcijas (Latvijas Kristīgās akadēmija, Latvijas Cilvēktiesību centrs, LU Pedagoģijas, psiholoģijas un mākslas un Teoloģijas fakultātes), trīs Saeimas deputāti un privātpersonas.

Pēc 22. oktobra sanāksmes VISC saņēma vairāk nekā 14 rakstiskus ieteikumus. Priekšlikumi tika piedāvāti gan jēdzienu lietojumā, gan jautājumā par ģimenes un laulības jēdzieniem un to vietu vadlīnijās. Sabiedrisko konsultatīvo apspriežu gaitā to dalībnieki kopumā atzinīgi novērtēja VISC izstrādātos priekšlikumus gan koncepcijas, gan vadlīniju melnraksta versijā.

Pašlaik tiesību akta “Ministru kabineta noteikumi par izglītojamo audzināšanas, arī tikumiskās un valstiskās audzināšanas, vadlīnijām izglītības iestādēs un to īstenošanas vērtēšanas kritērijiem” projekta pirmajā versijā ir iekļautas šādas sadaļas: preambula, kurā skaidrots tiesību akta izstrādes mērķis, vispārīgi jautājumi ar terminu definīcijām, audzināšanas mērķi un uzdevumi, izglītības procesā izkopjamās vērtības un tikumi, audzināšanas īstenošanas pamatprincipi izglītības iestādēs, valsts svētku svinēšanas un valsts simbolu (valsts karoga, valsts himnas, valsts ģerboņa) lietošana izglītības iestādēs un vadlīniju īstenošanas vērtēšanas kritēriji.

Analizējot izteiktos priekšlikumus, līdz janvāra beigām VISC plāno sagatavot vadlīniju otro versiju un izveidot starpministriju darba grupu vadlīniju projekta tālākai izstrādei. Līdz februāra beigām paredzēta vadlīniju otrās versijas akadēmiskā ekspertīze, līdz aprīļa beigām starpministriju darba grupā VISC vadībā paredzēts izstrādāt vadlīniju projektu iesniegšanai MK.

Papildus informācijai:

Diāna Āboltiņa

Valsts izglītības satura centrs

sabiedrisko attiecību speciāliste

Tālrunis: 67212415

E - pasts: diana.aboltina@visc.gov.lv